

و مشکلی نداریم، وقتی هواشناسی می‌گوید که در کل ادوار گذشته چنین بارندگی‌ای در شهر مشهدنداشته‌ایم، یعنی یک سیلاب عجیب از کوه‌های اطراف روانه خیابان شده است.»

▼ **خسارت به ۳۳ نقطه روستایی و ۵ نقطه شهری**

به گفته ذاکریان، گل‌ولای در همان ساعت‌های اولیه سیل در شهر مشهد تخلیه و از روز گذشته هم توزیع جیره‌های غذایی، موکت و پتوو همچنین شست‌وشوی منازل آغاز شد: «در مرحله دوم امدادرسانی، تثبیت منطقه انجام می‌شود، چون حادثه در داخل شهر مشهد رخ داده، دستگاه‌های خدمت‌رسان زیادی هستند که به سرعت خسارت‌ها را جبران می‌کنند.» با این‌همه اما براساس اعلام مدیرعامل جمعیت هلال‌احمر خراسان رضوی، سیل در سطح استان از جمله در فریمان همچنان ادامه دارد: «ما صبح روز گذشته هم در فریمان سیل داشتیم، در کلات، سرخس و سبزوار هم احتمال تداوم بارندگی‌ها وجود دارد، حدود ۶۵ تا ۷۰ خانوار در فریمان آسیب دیده و هنوز عملیات تخلیه گل‌ولای در حال انجام است. در مجموع ۳۳ نقطه روستایی و ۵ نقطه شهری و ۵۶۳ خانواده از سیل آسیب دیدند، یعنی خانه‌های شان تخریب یا دچار خسارت شد.» براساس اعلام او، در حال حاضر امدادرسانی در این استان وارد مرحله دوم شده است: «تا جایی که ما اطلاع داریم آبگرفتگی در سطح شهر مشهد رفع شده است، ۱۸۲۷ نفر امدادرسانی و ۲۳۳ نفر هم اسکان اضطراری شدند یا به نقاط امن منتقل شدند. برای ۷۸۵ نفر هم اقلام غذایی توزیع شد. ۵۴۰ نفر موکت و پتو گرفتند و ۲۰۴ خانه هم از آب تخلیه شدند. در حال حاضر تیم در مشهد و به‌طور کلی ۷۰۰ تیم در کل استان مشغول به فعالیت هستند، این تیم‌ها با توجه به مشکل منطقه فعالیت می‌کنند؛ برخی به دنبال مقفودی هستند، تیم دیگر در حال آبگرفتگی هستند و جای دیگر امدادرسانی می‌کنند.» او از آماده‌باش نیروهای امدادی خبر می‌دهد و می‌گوید که هنوز وضعیت بحران در فریمان برقرار است. تیم‌هایی به کلات اعزام شده‌اند، چراکه احتمال داده می‌شود بیشترین بارش در این منطقه وجود داشته باشد. به‌ر حال تا ۲۴ ساعت آینده همچنان سامانه بارشی در این مناطق فعال است.

نگاه کارشناس

بمب ساعتی بند گلستان در مشهد

محمود ارجمندی، فعال محیط‌زیست و دکترای شهرسازی است و به هم‌میهن می‌گوید که دلیل اصلی این حادثه در مشهد، ساخت‌وسازهای غیرمجاز در ارتفاعات جنوبی است و ادامه این روند بسیار خطرناک است: «ساخت کمربند جنوبی مشهد یک پروژه طولانی مدت است و هدف مدیریت شهری از اجرای آن، روان شدن ترافیک در حاشیه شهر مشهد بود، اما ترافیک داخل مشهد هم با اجرای این پروژه سنگین شده است. شش سال پیش آقای پژمانفر، نماینده مشهد و شورای شهر وقت هم قول دادند که پروژه خریدوفروش املاک ارتفاعات جنوبی و تخریب این محدوده برای همیشه متوقف شود. شهرداری هم درختکاری‌هایی انجام داد و فضای سبز ایجاد شد، اما با آمدن شورای شهر جدید روند ساخت‌وسازها شدت گرفته است.» او ادامه می‌دهد: «منطقه سیدی همیشه مسیر پخش سیلابی بوده که از داخل شهر مشهد عبور می‌کرد و به سمت کال قره‌خان می‌رفت، اما امروز این کانال به‌صورت کامل دفن و به یک کانال بسیار باریک در زیرزمین تبدیل شده است. کال قره‌خان یک کانال فصلی سیلابی بود و ۱۰۰ سال پیش برای جمع‌آوری سیلاب احداث شده بود تا این آب را از ارتفاعات جنوبی جمع و به سمت کشف‌رود ببرد. سرچشمه این کانال در بلوار فلسطین مشهد است، اما امروز به‌صورت کامل دفن و روی آن ساخت‌وساز شده و به یک کانال خروجی تبدیل شده که آب را از مشهد خارج می‌کند؛ به این ترتیب در بافت مرکزی مشهد هم خطر شدیدی وجود دارد و اگر مدیریت شهری فکری برای آن نداشته باشد و به دوران ترسالی برگردیم که زمانش مشخص نیست، مشهد خسارت زیادی می‌بیند.» ارجمندی در ادامه وقوع سیل در بافت‌های مرکزی مشهد هم هشدار می‌دهد: «منطقه سیدی روی دامنه کوه است و به دلیل ساخت‌وسازهایی که در آن انجام شده، بستر کوه را آسفالت و بتن‌ریزی کردند و به همین دلیل فرصتی برای نفوذ آب نیست. سیل از این منطقه شدت گرفت و وارد کلاتری شد و زیرگذرهایی که خروجی مناسبی ندارند، درگیر آب شدند. دو سامانه بارشی دیگر نیز در پیش است و امکان دارد بافت مرکزی مشهد هم درگیر صدمات شدیدتری شود. حرم مطهر هم یکی از اماکنی است که در معرض خطر است و همین الان هم چون قعر این بستر قرار دارد، در حرم فاضلاب در می‌آید.» او از احتمال شکست‌شدن بند گلستان که روی رودخانه چهل‌بازه مشهد قرار دارد، می‌گوید و آن را به یک بمب ساعتی تشبیه می‌کند: «بند گلستان بیش از ۱۵۰ سال قدمت دارد و حالا ترک خورده است. این بند روی رودخانه چهل‌بازه قرار گرفته و دو روز پیش در حال کردن آب

آگهی فراخوان

شناسایی اشخاص حقیقی و حقوقی توانمند در ارائه خدمات آموزشی

در حوزه ایمنی، بهداشت و محیط زیست

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) در نظر دارد جهت تهیه و تکمیل فهرست تأمین‌کنندگان (وندور لیست) خدمات آموزش خود، اشخاص حقیقی و حقوقی توانمند در ارائه خدمات آموزشی در حوزه بهداشت، ایمنی و محیط زیست را شناسایی نماید. لذا از اشخاص حقیقی و حقوقی توانمند در ارائه خدمات آموزشی در این حوزه دعوت می‌شود در صورت تمایل،

فرم‌ها ⇒ آموزش ⇒ <https://trt.imidro.gov.ir>

الف: با مراجعه به آدرس:
 نسبت به دانلود «فرم ثبت اطلاعات اشخاص حقیقی و حقوقی توانمند در ارائه خدمات آموزشی در حوزه آموزش بهداشت، ایمنی و محیط زیست» اقدام نمایند.

ب: فرم تکمیل‌شده را در قالب فایل اکسل همراه با مستندات و مدارک لازم شامل: اساسنامه شرکت، گواهینامه‌های آموزشی، سوابق آموزشی، توانمندی‌های آموزشی، معرفی و ارسال رزومه اساتید شاخص و... حداکثر تا پایان خرداد ماه ۱۴۰۳ به صورت فایل فشرده (ZIP) به آدرس پست الکترونیکی trt@imidro.gov.ir ارسال نمایند.

م الف: ۵۸۷
 شناسه آگهی: ۱۷۱۶۱۳

سیدی، حجم زیادی از آب وارد خانه‌ها شد. آن مناطق محروم هستند و خسارت زیادی هم دیدند. برآوردهای مان‌شان می‌دهد که ۱۵۰ خانواده در شهر مشهد تحت‌تأثیر سیل قرار گرفته‌اند.» براساس اعلام او، دو اردوگاه در فریمان برای اسکان خانواده‌های آسیب‌دیده از سیل برپا شد اما نکته اینجاست که خیلی‌ها حاضر به اسکان اضطراری نیستند: «در روستای هدایت‌آباد که از سیل آسیب دیده بود، اهالی اسکان اضطراری را نپذیرفتند، حتی برای شان اردوگاه هم برپا شد اما آنها ترجیح دادند که در منازل آشنایان شان سکونت کنند.» به گفته او، با این‌همه دو اردوگاه برای ۱۵ خانوار ایجاد شد که یکی در مجاورت مدرسه است و دیگری در مجاورت مسجد.

▼ **چرا سیل آمد؟**

در روزهای گذشته، تعداد زیادی از کارشناسان از دلایل محیط زیستی و شهری و چرایی آسیب سیل به سه منطقه مشهد گفته‌اند؛ یک نکته بین همه این اظهارنظرها مشترک است: ساخت و سازهای بی‌رویه و بی‌ضابطه، کوه‌تراشی و بی‌توجهی به هشدارهای هواشناسی. حالا گفته می‌شود سیل اخیر به حدود هزار خانه در این مناطق آسیب زده است؛ مناطقی که بیشترین آسیب را در مشهد دیده‌اند مناطق حاشیه‌ای و آسیب‌پذیرند؛ ساکنان این مناطق عموماً سطح درآمدی و تحصیلی پایینی دارند که تجمع انواع آسیب‌ها در همین مناطق است. حاشیه شهر مشهد به لحاظ مساحت شهری، دارای مساحت کمتری است اما جمعیت بسیاری را در خود جای داده است.

براساس آمار اداره کل راه و شهرسازی خراسان رضوی، این استان پنج هزار و ۴۷۷ هکتار سکونت‌گاه غیررسمی دارد که سه هزار و ۸۹۴ هکتار از این رقم مربوط به شهر مشهد است و با پوشش ۱۰ درصدی سکونت‌گاه‌های غیررسمی کشور در رتبه دوم قرار دارد و می‌توان گفت حاشیه شهر مشهد یکی از فرسوده‌ترین بافت‌های کالبدی کشور است. میزان بافت‌های ناکارآمد حاشیه شهر مشهد هم دوهزار و ۶۷ هکتار است که در این مورد نیز شهر مشهد در رتبه سوم کشور قرار گرفته است. براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس در آبان ۱۴۰۱، مشهد و خراسان رضوی با اختلاف در صدر آمار بیشترین تعداد حاشیه‌نشین در کشور قرار دارند؛ خراسان رضوی با تعداد ۱۰۷ محله، بیشترین تعداد محلات هدف حاشیه‌نشین را در کشور دارد. همچنین از نظر تعداد جمعیت ساکن در سکونت‌گاه‌های غیررسمی، استان خراسان رضوی با ۹۵۷ هزار و ۶۶۷ نفر در رتبه نخست قرار دارد. با این‌همه اما در همان سال آمار حاشیه‌نشینان مشهد حدود یک میلیون و ۳۰۰ هزار نفر برآورد شده است.

آرش هاشمی، خبرنگار اهل مشهد که این موضوع را در سال‌های اخیر دنبال کرده به هم‌میهن می‌گوید که در سال‌های گذشته همیشه درباره ساخت و سازها و پروژه‌های کلان شهرداری در ارتفاعات جنوبی مشهد کمپین‌های اجتماعی، محیط‌زیستی و دعوای سیاسی جریان داشته است: «تعداد زیادی از کارشناسان شهری و محیط زیستی مخالف این ساخت و سازها بوده‌اند؛ همین بلوار نمازی که سیل آسیب زیادی به آن زده، یک بلوار جدید است و حتی بزرگراه ناصری، در ویدئوهایی که نشان می‌دهد آب از کوه پایین می‌آید، مشخص است که کوه، تراش خورده است و حالت طبیعی ندارد. از طرف دیگر آقای پژمانفر، رئیس کمیسیون ماده ۹۰ هم گفته که ما همیشه درباره این ساخت و سازها هشدار داده بودیم اما به ما گفتند که دعوای سیاسی است. همه این سال‌ها درباره خراب کردن ارتفاعات و دست‌اندازی‌های این منطقه هشدار داده شده بود. در این مناطق، غیر از عوامل مردم، ساخت و سازهای زیادی انجام شده است؛ شهرداری در دوره‌های مختلف آنجا ساخت و ساز و دست‌اندازی کرده است و بخشی که مورد اعتراض بود، طرح‌های شهرداری بود؛ مثل بزرگراه‌ها و بلوارهایی که ایجاد کرده است از جمله بلوار نماز که به ساختن اعتراض زیادی بود و عده‌ای معتقد بودند بار ترافیکی شهر را تا ۵۰ درصد کم می‌کند اما مخالفان می‌گفتند تأثیر این بار ترافیکی شهر ندارد.»

مهدی یعقوبی، معاون محیط زیست و خدمات شهری شهرداری مشهد اما این حرف‌ها را قبول ندارد: او با عصبانیت به هم‌میهن می‌گوید که با این حجم بارندگی، آمدن سیل ناگزیر بود: «همین امروز جمعه‌آدیروز، ۱۰۰ میلی‌متر بارندگی داشتیم، بارندگی‌ها مستمر ادامه دارد. همکاران ما به صورت شبانه‌روزی آماده‌باش‌اند. علاوه بر اینکه به مناطق بیرون از شهر که دچار سیلاب شده بودند کمک می‌کردیم و تیم‌های نظافت‌ها انجام‌شد، تمام چاه‌های مانه در قالب بازدید و جلسه که به صورت عملی در میدان حضور داشتند. همین امروز هم به اتفاق شهردار در حال شناسایی مسیرها بودیم و خدائشکر تمام مسیل‌ها باز است و مشکلی نداریم. آن شب هم تخلیه پارک‌ها شب قبل از بارش صورت گرفت. پارک‌وکیل‌آباد و هم مسیر رودها را هم مستندسازی کردیم و هم تعطیل کردیم که حتی مردم تعجب می‌کردند که برای چه این کار در صورت می‌گیرد. هم‌باد هم بارندگی پیش‌بینی شده بود و دو روز قبل هم هشدار داده شده بود که بند گلستان سرریز شده و برای همین ما کل مسیر بند گلستان را تخلیه کرده بودیم. اگر تخلیه نمی‌شد که اتفاقات خیلی ناگواری رخ می‌داد. در کشورهای دیگر هم که زیرساخت‌های خوب وجود دارد وقتی طوفان و سیلاب اتفاق می‌افتد نمی‌توانند با ماشین‌ها و ادوات و منابع انسانی مدیریت کنند. آیا شدنی است که جلوی سیلاب را بگیریم؟ سیلاب را فقط باید مدیریت کرد.» او می‌گوید این میان نه شهرداری که مردم مقصردند: «مردم ساخت و سازهای بی‌رویه انجام می‌دهند و وقتی ماده ۱۰۰ اعمال می‌شود معمولاً اجزایی نمی‌شود. باید بررسی میدانی در این باره صورت بگیرد. آقای وزیر کشور به مشهد آمدند و وضعیت را دیدند. خیابان‌هایی که روی مسیل‌ها شبانه ساخته شده و نه به خط‌های شهرداری توجه شده و نه برخوردی صورت گرفته است. شما چند نهاد نظامی و غیرنظامی در تهران می‌بینید که اطرافش محصور شده و در مسیر مسیل‌ها هستند؟ شهرداری یک نهاد خدمت‌رسان است و تمام منابع طبیعی و کوه‌ها را که در اختیار ندارد و در حوزه کاری خودش است. این خانه‌هایی که در این سیل درگیر بودند، کدام‌شان سند یا پایان کار از شهرداری دارد؟ مسیل‌های ما الان تمیز و باز است

خبرسازان

تخت روز ICU، ۱۲ میلیون تومان

رئیس انجمن مراقبت‌های ویژه ایران گفته است: «سقف بیمه تکمیلی آتیه‌سازان حافظ امسال برای بازنشستگان ۲۵ میلیون تومان شده، در صورتی که تعرفه بخش خصوصی تخت روز آی‌سی‌یو امسال به ۱۲ میلیون تومان رسیده است؛ با این اوصاف بیمار چندروز می‌تواند در آی‌سی‌یو باشد؟» به گزارش ایلنا، علی امیرسوادکوهی در پاسخ به این سوال که آیا کمبود تخت‌های بخش مراقبت ویژه بحران شده است؟ ادامه داد: «نه تنها کمبود تخت‌ها بحران نشده بلکه همچنان در شرایط بد مانده‌ایم. در حالی که در دوران کرونا همین آی‌سی‌یو‌ها بیشترین کمک را در جهت کمترین میزان تلفات داشته‌اند. با توجه به تلاش‌های بخش ویژه در جهت کاهش تلفات کرونا، انتظار می‌رفت تصمیمات وزارت بهداشت به سمتی رود که سرمایه‌گذاری بیشتری روی این بخش داشته باشد، قوانین آن را بهبود بخشد و به دانش آموخته‌های آن توجه بیشتری کند، در حالی که اصلاً توجهی به آی‌سی‌یو‌ها نشده است.»

این استان‌ها بارانی می‌شوند

رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوای سازمان هواشناسی ضمن پیش‌بینی وضعیت هوای کشور تا روز سه‌شنبه، از البرناکی، رگبار و رعدوبرق در نوار شمالی و شمال شرق کشور خبر داد. صادق ضیاییان درباره آخرین وضعیت جوی کشور طی روزهای آینده گفت: «۲۸ اردیبهشت‌ماه در نوار شمالی و شمال شرق کشور البرناکی و رگبار و رعدوبرق پیش‌بینی می‌شود، همچنین در مناطق شمالی استان‌های بوشهر، فارس، سیستان و بلوچستان و خراسان جنوبی بارش پراکنده رخ خواهد داد.» او با بیان اینکه شنبه ۲۹ اردیبهشت‌ماه بارش در نوار شمالی و شمال شرق ادامه خواهد داشت، افزود: «یکشنبه ۳۰ اردیبهشت‌ماه رگبار پراکنده در شمال غرب و شرق کشور دور از انتظار نیست و دوشنبه ۳۱ اردیبهشت‌ماه بارش پراکنده در شمال غرب و استان‌های زنجان، قزوین، البرز، تهران، گیلان و غرب مازندران ادامه خواهد داشت. سه‌شنبه اول خردادماه در شمال غرب، برخی مناطق غرب، غرب‌سواحل دریای خزر، دامنه‌های البرز در استان‌های قزوین، البرز، تهران و برخی مناطق استان‌های مرکزی و قم بارش رخ خواهد داد و طی دو روز آینده در نوار مرکزی و جنوب غرب کشور، وزش باد شدید رخ خواهد داد.»

ادامه سر مقاله

در مورد مشهد نوعی اتفاق نظر وجود دارد که به دلیل دخل و تصرفات در ارتفاعات و اشغال و انسداد آبره‌ها چنین فاجعه‌ای رخ داده است، همچنان که گزارش ملی سیل سال ۱۳۹۸ هم درباره گلستان به چنین موارد روشنی اشاره می‌کند. بی‌توجهی به بدیهیات علمی و مدیریتی در امر کشورداری دیر یازود بحران ایجاد می‌کند. اگر اکنون با سیل در مشهد مواجهیم؛ فردا در سایر نقاط کشور نیز دچار خواهیم شد. نمونه روشن آن دستورات دیروز آقای رئیسی در سفر به مازندران برای خودکفایی در تولید برنج است. کسی نیست بپرسد که جز منطقه شمال کشور در کجا کشت برنج برای کشور مقرون به‌صرفه است که دستور خودکفایی داده می‌شود؟ خُب حالا خودکفا شدید، مگر مشکلی برای واردات داشته‌اید که دنبال خودکفایی به هر قیمتی باشیم؟ بحران آب در جنوب و مناطق خشک و داخلی کشور تا چه حد ناشی از سیاست کشت برنج در این مناطق است؟ به‌علاوه، شما که دنبال فرزندآوری فراوان برای هر زن تا چند کودک در چند سال آینده هستید و هنوز نمی‌توانید شیرخشک آنان را به‌صورت معمول تأمین کنید، چگونه خواهید توانست برای یک جمعیت ۱۵۰ میلیونی، مطلوب خود برنج و گندم و سیب‌زمینی و پیاز و دانه‌های روغنی و جو و ذرت و علوفه و حیوانات و... را به‌صورت خودکفا تهیه کنید؟ کم‌اینکه پس از یکبار رسیدن به خودکفایی گندم، الان جزه‌بزرگترین واردکنندگان گندم هستیم. هر سیاستی که متکی به استحصال بیشتر از منابع طبیعی مثل آب و معدن و نفت باشد و در پی اصلاحات ساختاری برای افزایش بهره‌وری در تولید و نگهداری و صادرات نباشد، پیشاپیش محکوم به شکست است و بحران‌های مصنوعی و نه طبیعی خاص خود را ایجاد خواهد کرد.